

Od Francuske do Nepala: Pobune radničke klase širom sveta

Prethodnih dana od vesti o klasnim borbama iz sveta izdvajamo pobune u Francuskoj i Nepalu, dve borbe koje imaju zajedničku nit – narodni revolt predvođen željom za pravednijim društvom.

Nepal, malu zemlju smeštenu na obroncima Himalaja, između Kine i Indije, potresli su nezapamćeni nemiri. Nedavna odluka Vlade o zabrani društvenih mreža je bila kap koja je prelila čašu narodnog gneva i bila okidač za masovne demonstracije u kojima je život izgubilo preko 70 ljudi, uz stotine povređenih. Razlog za ovakvu represivnu odluku Vlade Nepala – ako zanemarimo zvanične izgovore – jeste taj što su mladi u Nepalu počeli da redovno dele objave koje razotkrivaju luksuzni život porodica i dece korumpiranih političara i državnih službenika.

Gotovo istovetno dešavanjima u [Indoneziji](#), među radničkom klasom Nepala kontinuirano je rasla frustracija usled nedostatka dostojanstvenih životnih uslova, dok preko društvenih mreža ljudi iz prve ruke gledaju kako lagodno žive političari, gazde i bogataši. Milioni mladih već su napustili ovu zemlju u potrazi za plaćenijim poslovima u inostranstvu, u toj meri da su prilivi iz inostranstva poslednjih godina zaduženi za preko četvrtinu nepalskog BDP-a. Da situacija bude još teža po radničku klasu Nepala, mnogi su uplate primali upravo preko servisa u vlasništvu firmi poput Fejsbuka (odnosno Mete), koji su takođe onesposobljeni odlukom vlade.

Nepalska buržoazija je, po svemu sudeći, žestoko potcenila efekte koje će zabrana društvenih mreža proizvesti među radničkom klasom Nepala. Kada su putem društvenih mreža ljudi počeli da podižu svest o svim protivrečnostima i užasima

nejednakosti koje odlikuju klasna društva, vladajuća klasa je prepoznala opasnost po očuvanje svog privilegovanog položaja, i panično posegla za represivnom merom zabrane medija i društvenih mreža.

Eksplozija nezadovoljstva ih je zaustavila u njihovim stopama: kao odgovor na zabrane, pokrenute su masovne narodne demonstracije širom zemlje, na koje je država, očigledno ne očekujući toliki revolt, odgovorila otvaranjem vatre na pretežno mlade demonstrante, ubijajući 17 nenaoružanih ljudi prvog dana protesta. Svi repro ubistvo nije zastrašilo potlačene mase, naprotiv – u glavnom gradu Katmanduu mladi demonstranti su ušli u skupštinu i zapalili je. Osim skupštine, zapaljeni su i automobili i kuće premijera i raznih ministara, od kojih su pojedini evakuisani vojnim helikopterima. Policija je, po svojoj prirodi, pokušavala da suzbije proteste nasilnim metodama – suzavcem, vodenim topovima, gumenim mećima, pa čak i živom municijom, ali je delovalo da su time samo, prilično doslovno, rasplamsavali njihov dalji tok.

Kao posledica protesta premijer Šarma Oli podneo je ostavku, zabrana društvenih mreža je povučena, a procenjuje se da je tokom nereda oko 15.000 zatvorenika pobeglo iz raznih zatvora širom zemlje. Vojska je kasnije povratila kontrolu nad glavnim gradom države gde su počeli razgovori sa predstavnicima demonstranata o iznalaženju mirnog rešenja duboke političke i društvene krize.

Mi ne verujemo da je trajno rešenje moguće bez organizovanog, direktnodemokratskog pokreta radničke klase, i dogovori sa vojskom i prelaznim vladama mogu privremeno da ublaže samo najakutnije posledice, ali ništa od suštinskih problema sa kojima se suočava radnička klasa Nepala, ili bilo koje države. Ipak, pozdravljamo izuzetnu hrabrost i borbenost demonstranata, mlađih i starih, žalimo za tragično ubijenima, i uvereni smo da će njihova borba poslužiti i njima i drugima kao inspiracija za dalekosežnije borbe.

Osim ovoga, veliki narodni protesti potresli su i Francusku. Naime, u novom poglavlju duboke političke krize koja prožima ovu zapadnoevropsku zemlju, članicu EU i NATO pakta, masovne narodne demonstracije praćene okršajima sa represivnim organima odigrale su se širom francuskih gradova.

Masovni protest pod nazivom ''Blokirajmo sve'' nastao je kao posledica nezadovoljstva radničke klase politikom predsednika Makrona i premijera Fransa Bajrua koji su najavili budžetske rezove i mere štednje za narednu godinu. Inače, potonjem je u međuvremenu izglasano nepoverenje parlamenta nakon manje od godinu dana, čineći da Francuska gubi trećeg premijera za svega 12 meseci.

Dosadašnje procene pokazuju da je u protestima učestvovalo oko 200.000 ljudi, a nakon uličnih okršaja sa državnim represivnim aparatom uhapšeno je skoro 500 osoba. Sa druge strane prema navodima zvaničnika država je rasporedila čak 100.000 pripadnika policije kako bi ugušila revolt masa. Mnoge škole i saobraćajnice su bile blokirane, a u Parizu i većim gradovima demonstranti su podigli barikade i gađali policiju smećem. Protesti su takođe praćeni pozivima na generalni štrajk.

Masovnost radničkog revolta u Francuskoj ukazuje na to da je narod prozreo namere političara i elite koji bi kao i svaki kapitalistički režim odgovornost za krizu sistema da prebace na pleća radničke klase. Takozvane ''mere štednje'' nikada ne pogađaju bogate već upravo one najugroženije i ujedno najbrojnije – radnike i radnice.

Drugim rečima, političari i gazde po pravilu izbegavaju bilo kakvu odgovornost za ekonomsko stanje društva, prebacujući teret na milione ljudi koji svakodnevno naporno rade kako bi prehranili sebe i svoje porodice, mnogi pritom jedva sastavljujući kraj sa krajem. Dok se ljudima populističkim frazama serviraju obećanja o nekakvoj nedosanjanoj boljoj budućnosti, uvaljuje im se plaćanje ceha za luksuzni život buržoazije i njihovih porodica.

Prostim rečnikom i dečijom ilustracijom, ako neki kapitalista ima hiljadu jabuka, a drugi ljudi oko njega imaju po deset, i na to dođe političar koji radi u interesu ovog prvog i uvede nekakve mere štednje, gde i Vama i kapitalisti država oduzme po jednu jabuku, logično je da mnogo veći teret pada na leđa onog ko je izgubio desetinu svega što ima, dok kapitalista praktično ničim ne oseća efekat ovih mera.

Na ovaj način političari i gazde pokazuju svoju pravu, parazitsku prirodu dok vođeni zajedničkim interesima rade u doslugu na štetu radnog naroda. Takođe, na ovom primeru imamo priliku da na delu vidimo nedoslednost liberalne mantre o jednakosti građana čija su prava i obaveze tobože jednakе pred zakonom, dok u praksi to ima krajnje nepravične implikacije i ishode.

Slike iz Indonezije, Nepala, Francuske pa i Srbije proteklih nedelja ukazuju na niz zajedničkih simptoma iste bolesti: globalnog parazitskog kapitalizma. U svim ovim, a i ostalim zemljama, političari i gazde žive na račun i na grbači radničke klase, a kada se ona pobuni u želji za boljim uslovima života i rada, država uvodi represivne mere i angažuje represivne snage kako bi slomila otpor golorukog naroda.

Rešenje za ovu sistemsku nepravdu leži u revoluciji proletarijata koji će izgraditi bolje i pravednije društvo u kojem nećemo morati da rmbaćimo polovinu dana i veći deo života kako bismo namirili političare i gazde, dok se mi zadužujemo kod banaka koje drže isti paraziti kako bismo platili račune i nahranili porodice. Upravo zbog ovoga je klasna solidarnost od suštinske važnosti, pošto univerzalna bolest mora da se leči jednakim univerzalnim lekom.

Iskorak ka izgradnji boljeg i pravednijeg društva počinje kada radnik u jednoj zemlji prepozna da ima više zajedničkih interesa sa radnicom iz druge zemlje, nego sa gazdom i političarem koji ga tlače u njegovoj zemlji.

Vladajuća klasa upravo zbog toga i koristi nacionalizam kao sredstvo podele među ljudima dok se ona neometano bogati na račun ovih izmišljenih podela. Zbog toga, podsetićemo na jedan vanvremenski slogan i postulat društva za koje se zalažemo, a koji reflektuje prethodno opisani stav: proleteri svih zemalja – ujedinite se!